

Begroting 2026 – CDA Noordenveld

Voorzitter,

Vandaag spreken we over de begroting van 2026.

Een belangrijk moment, want wat we vandaag besluiten, bepaalt de koers van onze gemeente in de komende jaren.

De begroting laat zien dat we in 2026 en 2027 rode cijfers hebben. Dat klinkt zorgelijk, maar gelukkig hebben we als gemeente buffers opgebouwd. Dankzij het beleid van de afgelopen coalities – waar het CDA ook deel van uitmaakte – hebben we voldoende reserves om deze tekorten op te vangen.

Dat geeft vertrouwen: we hebben in goede jaren vooruitgedacht, en dat betaalt zich nu uit.

Maar dat betekent niet dat we achterover kunnen leunen. We moeten zorgvuldig blijven omgaan met gemeenschapsgeld. Elke euro kan maar één keer worden uitgegeven, en inwoners verwachten dat we dat verstandig doen.

Investerings en lasten

Ondanks de tekorten kiezen we er bewust voor om te blijven investeren in de toekomst van Noordenveld.

Dat doen we met projecten die belangrijk zijn voor onze voorzieningen en de leefbaarheid:

- het Speelgoedmuseum,
- het nieuwe zwembad in Roden,
- de centrumontwikkeling in Peize,
- en de renovatie of nieuwbouw van het gemeentehuis.

Het CDA steunt investeren in onze gemeente. We bouwen aan plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, sporten, werken en wonen.

Maar we zien ook dat veel inwoners deze projecten nog als “ver van hun bed” ervaren. Ze horen vooral dat de belastingen stijgen, terwijl ze niet direct voordeel zien van wat we doen.

Voor hen is het lastig te begrijpen dat de OZB-opbrengts met 2,5% stijgt, terwijl er miljoenen worden uitgegeven aan projecten waar zij op korte termijn weinig mee te maken hebben.

Dat is een signaal dat we serieus moeten nemen.

Daarom vindt het CDA dat de gemeente beter moet uitleggen *waarom* we bepaalde keuzes maken. Communicatie is cruciaal. Als inwoners snappen wat de lange termijn gedachte is, en hoe ook zij daar op termijn profijt van hebben, dan groeit het begrip.

Tegelijkertijd blijven wij kritisch.

Het CDA is, net als in voorgaande jaren, tegen de verhoging van de OZB. Noordenveld is nu al één van de duurste gemeenten van Drenthe.

Wij vinden dat een stijging van 1% voldoende moet zijn.

Het is belangrijk dat de gemeente ook in financieel moeilijke tijden laat zien dat we oog houden voor de portemonnee van onze inwoners.

Woningmarkt

Voorzitter,

de woningmarkt is een groot en groeiend probleem.

In Noordenveld zit de woningmarkt op slot. Op papier wordt er veel gebouwd, maar in de praktijk profiteren starters en jonge gezinnen nauwelijks.

Voor veel jongeren en mensen met een middeninkomen is het haast onmogelijk om een betaalbare woning te vinden. Een huurwoning is zelden beschikbaar en de kooprijzen liggen te hoog.

Dat is niet alleen frustrerend, het raakt de toekomst van onze dorpen.

Want als jongeren en jonge gezinnen geen plek kunnen vinden, trekken ze weg.

En als ouderen niet kunnen doorstromen naar een kleinere of passende woning, blijven gezinswoningen bezet.

Dat maakt dat de hele woningmarkt vastloopt.

Er wordt nu veel gepraat over sociale huur en goedkope koopwoningen. Dat is goed, maar het middensegment – de betaalbare huur en koop voor mensen met een gewoon inkomen – blijft te vaak onderbelicht.

Juist dat middensegment is de verbindende schakel tussen jong en oud, tussen doorstroming en leefbaarheid.

Het CDA pleit daarom voor een actief beleid gericht op het stimuleren van goedkope en middeldure woningen.

Dat betekent concreet:

- Reserveer binnen woningbouwprojecten bewust ruimte voor dit segment.
- Stel heldere eisen aan ontwikkelaars: niet alleen dure woningen, maar ook betaalbare.
- En maak dit een duidelijke prioriteit in onze woonvisie.

Daarnaast moeten we eerlijk zijn: het bouwen van woningen brengt soms weerstand met zich mee.

Mensen maken zich zorgen over hun uitzicht, over verkeer, of over veranderingen in hun leefomgeving. Dat begrijpen wij. Maar we moeten het belang van de woningzoekende vooropstellen.

Het recht op een betaalbaar huis weegt zwaarder dan het recht op een ongestoord uitzicht.

Zeker als we willen dat onze gemeente ook in de toekomst leefbaar en jong blijft.

We weten dat er op dit moment meerdere procedures lopen bij de Raad van State, zoals in Peize Zuid, de Oude Velddijk en bij de Maatlanden–de Zulthe.

Dat kost tijd, geld en energie.

Het CDA wil weten of de gemeente onderzoekt hoe we dit soort juridische procedures kunnen beperken.

Zijn er zaken die we als gemeente beter kunnen doen in de voorbereiding of communicatie?

En kunnen we voorkomen dat we te snel en onnodig in zulke trajecten terechtkomen?

Onze oproep is daarom tweeledig:

1. **Bouw gericht voor jongeren, starters, jonge gezinnen en doorstroom-ouderen.** Dat is financieel uitdagend, maar essentieel voor de toekomst van onze dorpen.
2. **Zorg voor evenwichtige en zorgvuldige plannen.** Zo beperken we de kans op bezwaarprocedures en behouden we het vertrouwen van inwoners.

Jeugdzorg

Voorzitter,

de jeugdzorg is een onderwerp dat ons allemaal raakt.

Het gaat om kinderen, jongeren en gezinnen die hulp nodig hebben.

Maar het systeem staat onder grote druk.

We zien lange wachtlijsten, personeelstekorten en veel bureaucratie.

Daardoor krijgen jongeren te laat hulp, en dat kan hun problemen erger maken.

We weten allemaal dat als hulp te laat komt, de gevolgen groot kunnen zijn: schooluitval, gedragsproblemen, spanningen in het gezin, of zelfs uithuisplaatsing.

En ook financieel zien we de gevolgen.

De kosten voor jeugdzorg blijven stijgen.

Tijdens de informatiesessie over het Sociaal Domein hebben we als CDA gevraagd hoe de gemeente de kwaliteit van de zorgaanbieders controleert.

We willen weten of we voldoende zicht hebben op wat er achter de schermen gebeurt. Wie levert die zorg, en doen ze dat op een betrouwbare en verantwoorde manier?

Een voorbeeld uit Twente laat zien dat hier winst te behalen is, zie hiervoor het artikel in het DVHN van 31 oktober.

Daar heeft men zogeheten **BIBOB-toetsen** uitgevoerd: controles op de betrouwbaarheid van zorgaanbieders.

In Twente werden 28 aanbieders afgewezen, waarmee 35 miljoen euro werd bespaard.

Het CDA wil weten of onze inkooporganisatie, die in 2026 van start gaat, ook dit soort toetsen gaat uitvoeren.

Niet om zorgaanbieders te wantrouwen, maar om zeker te weten dat het geld van onze inwoners goed wordt besteed – en dat de zorg echt terechtkomt bij de jongeren die het nodig hebben.

Ons uitgangspunt is helder:

we willen de beste zorg voor de jeugd, geleverd door betrouwbare partijen, tegen eerlijke kosten.

Medewerkers en organisatie

In de begroting lezen we dat de gemeente maatregelen vanaf 2025 neemt om het ziekteverzuim te verlagen en de tevredenheid van medewerkers te vergroten.

Dat is belangrijk, want zonder gemotiveerde medewerkers is goed bestuur niet mogelijk.

Toch vragen we ons af wat nu precies de oorzaken zijn die het werkplezier of de inzet van medewerkers belemmeren.

Zijn het werkdruk, onduidelijke processen, of misschien het gebrek aan verbinding tussen afdelingen?

Het CDA hoort graag een volledig en eerlijk beeld over de huidige stand van zaken in 2025 en in 2026.

Alleen met die openheid kunnen we beleid voeren dat de organisatie echt sterker maakt. We willen een gemeente zijn waar medewerkers zich betrokken voelen, waar ze trots zijn op hun werk en waar ruimte is voor ontwikkeling en samenwerking.

Gegevensbescherming en ICT

Tot slot, voorzitter.

In de stukken zien we dat onze gemeente nog kwetsbaar is op het gebied van ICT en gegevensbescherming.

Er zijn risico's op het gebied van beveiliging, autorisatie, archivering en cloudopslag.

Dat baart zorgen, want inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn.

Het is goed dat er plannen liggen om dit te verbeteren, maar na jaren van versnippering is het nu echt tijd voor structuur en duidelijkheid.

Het CDA vraagt daarom dat de raad vanaf 2026 regelmatig wordt geïnformeerd over de voortgang op dit terrein.

We willen weten welke stappen worden gezet, waar nog risico's liggen, en hoe die worden opgelost.

Zo houden we samen grip op een onderwerp dat steeds belangrijker wordt in onze digitale samenleving.

Voorzitter, tot zover mijn eerste termijn.

Dank u wel.